

**UPA 2015/141: Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutit
aalajangersagaata Inatsisartunit ilalernerqarneranik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut:**

**Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Savalimmiuni naalakkersuisut,
Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut Islandimilu naalakkersuisut kaammattorpaat
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianut qinikkatut ilaasortat,
Siunnersuisoqatigiiffimmut nalunaarutit tunngavigalugit, allatigulluunniit
isumaqarfigisaminnik nunat avannarliit killiit suleqatigiinnerisut tunngasunik, nunat
ilaasortaasut naalakkersuisuinut apeqquteqarsinnaaleqqullugit. Apeqqutit Nunat
Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata allattoqarfianut nassiunneqartassapput,
tassanngaanniillu naalakkersuisunut pineqartunut ingerlateqqinneqarlutik.
Naalakkersuisut pisussaapput ilaasortamit apeqqutigineqartumut, kingusinnerpaamik
apeqquteqarfigineqartup apeqqummik tiguseraniit sapaatit akunnerini arfineq-
pingasut qaangiutsinnagit akissuteqarnissamut.**

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliaq ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

1. Siunnersuut pillugu

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata september 2014-imi kingullermik ukiu-
moortumik ataatsimiinnerani, sammisanut nunat avannarliit killiit suleqatigiinnerannut tun-
ngatillugu Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianut ilaasortat nunani avannarlerni
killerni naalakkersuisunut apeqquteqarsinnaanissaannut kaammattuuteqarnissamut siunner-
suisoqatigiit inassuteqaataat siunnersuisoqatigiinnit akuersissutigineqarpoq.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa allatseqarfia aqutugalugu apeqquteqartoqartassaaq, inassutigineqarporlu naalakkersuisup sap. ak. arfineq pingasut qaangiutinnginnerini akissuteqartarnissaa.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini assingusumik aqqissuussaqarpoq. Tassani aqqissuussaq Helsingforsimi isumaqatigiissutip¹ artikel 57-ianit aalajangersagaavoq:

„Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni ilaasortatut qinigaq nalunaarutit Siunnersuisoqatigiinnut tunniunneqartut sammisalluunniit nunat avannarliit suleqatigiinnerannut tunngassutillit pillugit naalakkersuisunut imaluunniit Ministerrádimut apeqquteqarsinnaavoq.“

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini aqqissuussaq Kalaallit Nunaanut tunngatillugu ima sunniuteqarpoq, tassa Kalaallit Nunaata Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivinut ilaasortaatait marluusut ilaasortaasut allat naalakkersuisuinut apeqquteqarsinnaapput – nunanilu avannarlernit allanit ilaasortaatait Naalakkersuisutsinnut apeqquteqarsinnaallutik.

2. Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Inatsisartut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivinut aallartitaat assigalugit Inatsisinnut Ataatsimiititaliaq naliliivoq, siunnersuut ilaasortaasut ministeriaqarfiinut/ naalakkersuisoqarfiinut malunnaatilimmik nammakkersuutaanissaa ilimanangitsoq.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini misilittakkanik naliliineq taanna tunngaveqarpoq, 2014-imi katillugu 33-riarluni apeqquteqartoqarfiusumik (taakkunannga 13-it ataatsimiinnerup nalaani oqaasiinnartigut apeqqutigineqarsimallutik). 2013-imi katillugu 47-riarluni apeqquteqartoqarsimavoq.

Tassa takusinnaasat malillugit ukiuni 2013-imi 2014-imilu Naalakkersuisutsinnut Helsingforsimi isumaqatigiissummi artikel 57 malillugu allakkatigut ataasiinnarmik apeqquteqartoqarsimavoq.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivi katillugit 87-inik ilaasortaqrput Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivi katillugit 18-inik ilaasortaqrput, angissutsikkut nikingassut aamma Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivinut Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivinut tunngatillugu apeqqutit qanoq amerlatigiumaarnerannut sunniuteqarumaartoq ilimagisariaqarpoq.

¹ Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivini nunat avannarliit suleqatigiinnerannut sinaakkutissatut Danmarkip, Finlandip, Islandip, Norgep Sverigellu akunnerminni isumaqatigiissutaat.

Aallartitat kaammattuummuk siunnersuummik saqqummiussinnginnerminni aalajangiussinis-
saannut tamakkiisumik tunngavissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut aaqqissuussaq ator-
neqaruni ilapittuutaassaaq.

Peqatigisaanik nunat avannarliit killiit inatsisartuisa nunani avannarlerni killerni pissutsit pil-
lugit ilisimasaqarnerannut, ilisimasallu taassuma nunat avannarliit killiit suleqatigiinnerannut
taamaallaat pinnani pineqartulli nammineq inatsisartuini inatsisiliassanik suliniuteqarnermi
assersuutitut isumassarsiniarfittullu atorneqarsinnaaneranut aaqqissuussaq nukittorsaataas-
saaq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa Naalakkersuisut paasinnittaasiat malillugu ”Nunat
Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivisa ilaasortaasalu kiisalu nunat ataasiakkaat naalakker-
suisuisa akornanni oqaloqatigiinnerup pitsaasup ingerlatiinnarnissaa isumannaarniarlugu naa-
lagaaffiit ataasiakkaat akornanni isumaqatigiissusiornissaq allaffissornikkulluunniit pisaris-
sersuutinik nutaanik pilersitsinissaq pisariaqangitsaq”.

Tassunga atatillugu nunat avannarliit killiit naalakkersuisuisa suleqatigiinnissamut isumaqa-
tigiissutaat 15. april 2002-meersoq malillugu oqaloqatigiinnermut killiliussat Naalakkersuis-
unit tikkuarneqarput:

- Suleqatigiinnermut ministerit Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivisa Si-
ulittaasoqarfia Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnerannut atatil-
lugu ukiumut ataasiarlutik naapittarput paasissutissanillu avitseqatigiillutik.
- Siunnersuisoqatigiit kaammattuutaannik nunat malitseqartitsinerat pillugu suleqatigi-
innermut ministerit ukiumoortumik nassuiaateqartarput.
- Suleqatigiinnermut ministerit Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivisa uki-
umoortumik ataatsimiinnerannut ukiumoortumillu sammisaqarluni ataatsimeersuar-
neranut sapinngisaq naapertorlugu peqataasarput.
- Nunani avannarlerni killerni naalakkersuisut Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersui-
soqatigiivi, suleqatigiissutip suliassartaasa sukkulluunniit piumasaqaatai naapertor-
lugit, allatut aamma suleqatigiipput.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiivisa nunallu avannarliit killiit naalakkersuisuisa
akornanni oqaloqatigiinnermut killiliussat eqaatsuusutut ingerlalluartutullu Naalakkersuisunit
nalilerneqarneri Inatsisinut Ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq.

Ataatsimiititaliamillu aamma qularineqanngilaq, Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqati-giivinit ilaasortaq nunat avannarliit ilaata naalakkersuisuinit paasissutissanik pissarsiumasoq, nunap pineqartup naalakkersuisuinit toqqaannarlugu nunalluunniit pineqartup aallartitaanut apeqquteqarluni saaffiginnikkuni ajunngisaarneqarfigineqarnissaa.

Periarfissamulli tunngavissiuinerup piginnaatitaaffiit, pisussaaffiit suleriaatsillu pillugit nalorninartoqalinnginnissaa qularnaassavaa, tamatumalu saniatigut paasissutissanik pissarsiniasinnaanerup periarfissaanerani aallartitat ilaasortallu ataasiakkaat eqqumaffiginninnerisa qularnaarneqarnissaanut tapeeqataassaaq.

Kaammattuutip atortuulersinneqarnissaa nunat avannarliit killiit suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaasa 15. april 2002-meersup nutarterneqarneranut atatillugu tunngavissiorneqarsinnaasoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap paasivaa – imaluunniit Nunat Avannarliit Killiit pilersinneqarnerannut isumaqatigiissutip nutarterneqarneratigut.

3. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Laura Tàunâjik,
Siulittaasoq
Siumut

Justus Hansen
Demokraatit

Ineqi Kielsen
Siumut

Aaja Chemnitz Larsen
Inuit Ataqaatigiit

Iddimanngiuu Bianco
Inuit Ataqaatigiit